

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Komuna e Vitisë
Opština Vitina
Municipality of Viti/na

Na osnovu člana 5 stav 3. Zakona o Zastiti Zivotne Sredine, br.03/L-025 (Sluzbeni list Republike Kosova br. 50/2009), i člana 17 tacke (e), član 40.2 tacka (a) Zakona o Lokalnoj Samoupravi br.03/L-040 („Sluzbeni list Republike Kosova“, br.28/2008) član 11.2.5 i člana 35.2 tacka (a) Statuta Opštine Vitina, br.01-013/491 dana 21.04.2011.godine, Skupština Opštine Vitina na samoj održanoj sednici dana 29.04.2015.godine, donosi sledeci:

PRAVILNIK

O PROMENI I DOPUNI PRAVILNIKA ZA ZASTITU ZIVOTNE SREDINE U OPSTINI VITINA

I. Opste odredbe

Clan 1.

- Za proces zastite i unapredjenja zivotne sredine neophodno je poznavanje ekoloskih zakona, kao preduslov za racionalno koriscenje prirodnih resursa, za efikasnu zastitu zivih sistema i njihovo unapredjenje. Prirodne vrednosti geomorfoloskih, hidroloske, fitogeografske, ekoloske, pejsazne i estetskog geografskog prostora Vitine, kao i njihove specifice vrednosti, imaju jednu posebnu znacajnost u smislu nauke, edukativne, kulturne, privredne i turisticke i zasluazuju posebni drustveni tretman i status, jer zivotna sredina treba se sacuvati ne samo za sadasnje generacije vec i za buduće generacije.

- Videci potrebu postizanja standarde o zivotnoj sredini u Vitini u skladu sa onima u Evropskoj Uniji, odredjene po cilju koja omogucava jedn zdravstviju sredinu u povecanju za Vitinski narod, imajući u obzir da postavljenje standarda i stvaranja jedne takve zivotne sredine treba se formirati jedan standard po nacinu da bi bio u skladu sa izdrzljivim privrednim (ekonomskim) razvijanjem i da bi Opština Vitina mogla izdržiti takve troskove. Pristupili smo sastavljenju (pripremi) jednog projekt pravilnika sa ciljem zastite zivotne sredine po svim sredinskim Oblastima. U ovom projekt pravilniku izneti su opsti uslovi za zastitu sredine u lokalnom nivou imajući u obzir uvek i zastitu regionalne i siru sredine, kao sto se zna ugrozavanje ne zna za granice.

II. Cilj nacrt pravilnika zivotne sredine

Clan 2.

U ovom nacrt pravilniku odredjeni su opsti okolnosti i uslovi za zastitu sredine u Opštini Vitina u skladu sa njenim specificnostima.

1. Glavni cilj ovog nacrt pravilnika je stvaranje jedne baze (osnova) sa pravilima zivotne sredine koja ce promovisati jedne vece zdravstvene zivotne sredine za narod Vitine s namerom postizanja standarda za zivotnu sredinu Evropske Unije.

2. Takodje, fundamentalni cilj ovog nacrt pravilnika je da obezbedi jednu takvu sredinu koja je izdrzljiva i u skladu sa izdrzljivim ekonomskim razvojem u Opstini Vitini.

3. Takodje u ovom nacrt pravilnikom identifikovan je javni identitet u Opstini Vitini koji ce implementirati pravilnik, takodje odredice se prava i obaveze lica i raznih preduzeca koje deluju u Opstini Vitina koji ce promovisati zdraviju zivotnu sredinu u Opstini Vitina.

III. Objektivni nacrt pravilnika zivotne sredine

Clan 3.

Osnovni objektivni zastite zivotne sredine je postizanje opstih ciljeva u nastavku, sa ciljem da budu i realne i izdrzljive od javnih autoriteta, lica i preduzeca, ovi objektivni bice u skladu sa izdrzljivim ekonomskim razvojem pri Opstini Vitini:

- Postepeno smanjivanje zagađivanja, degradacije i stete po sredini kao i minimizacija ili obustavljenje onih u smislu (aspektu) ekonomske i ostalih aktivnosti koji sadrže jedan veliki rizik za ljudsko zdravlje i sredinu.
- Ocenjivanje uticaja u zivotnoj sredini.
- Zastita biodiverziteta i opsteg ekoloskog balansa u sredini (prostorima) Opstine Vitina.
- Racinalno koriscenje i izdrzljivog prirodnih izvora i zemljine proizvodnje kao i zastita prirodno genetske akumulacije.
- Zastita vrednih prirodnih pogleda (panorame), i
- Sacuvanje i rehabilitacija diversiteta, kulturne i estetske vrednosti peisaza po prostorima Opstine Vitina.

IV. Terminoloske definicije

Clan 4.

- **Zivotna Sredina= okolina (ambijenat)=Environment:** Celina sviju vanjskih uslova koji uticu na zivot, razvoj i nadziviljenju jednog organizma. Celosti prirodnih uslova, u kojem zivi i razvija covek ili neko drugo bice, desava se i promeni se nesto, razvija se neka druga pojava itd., takodje koja okruzava jedan organizam i utice nad njime, prostor ili stvari koje nas zaokruzavaju.

- **Ekologija:** biologska nauka koja se bavi proucavanjem kompleksnih medjusobnih odnosa abiotickih (zivotne sredine) i biotickih (zivih organizma), organizma ili grupe organizma sa jednim drugim i medju organizme njihove zivotne sredine. Proucavanje odnosa izmedju organizama i izmedju organizama njihove ne zive zivotne sredine.

- **Zastita sredine:** Svaka aktivnost koja ima za cilj sacuvanje ili poboljsanje cistoce (higijenu) zivotne sredine preko prezaustavljanja rasterećivanja (praznjenje) zagađajucih materija ili buke po zivotnoj sredini. Takodje ovde obuhvataju se i aktivnosti koje nameravaju konzerviranje divljih

specija i njihovih stanista (habitate), zaštite pejzaza, aktivnosti za monitoriranje (nadzor) i analiziranje o uslovima zivotne sredine.

- **Ekosistem**: jedna jedinica koja se sastavlja od medjudelovanja organizama i zivotne sredine gde zive. Skup medjuzavisnih organizama, zajedno sa sredinom gde zive i sa kojim oni nad-deluju i koja se razlikuje u blizini njihovih zajednica.
- **Biodiverzitet = Bioloska raznovrsnost**: Bioloska slozenost jednog broja organizama specije jednog ekosistema. Term koji oznacava svu bilosku raznovrsnost, pogotovo raznovrsnost bogatstva, kompleksitet ekosistema i genetsku varijaciju.
- **Zoodiverzitet** = bioloska slozenost jednog broja specije zivotinjskih organizma jednog ekosistema. Term koji belezi svu zivotinjsku raznovrsnost pogotovo bogatu raznovrsnost, slozenost ekosistema i genetsku varijaciju.
- **Fitodiverzitet** =bioloska slozenost jednog broja organizama specije jednog ekosistema. Term koji belezi svu biljnu raznovrsnost pogotovo bogatu raznovrsnost, slozenost ekosistema i genetsku varijaciju.
- **Fitocenoza** = podrazumeva udruzenje, pokrivanje pojedinca razlicitih biljnih vrsta u ekosistemu.
- **Zasticene prirodne zone**: Zone sa bogatstvom ili retku prirodnu raznovrsnost koje se postavljaju pod zastitom da bi obezbedili izdrzljivo ocuvanje i da bi sprecili neka razaranja. po ovim zonama ne dozvoljava se razvoj niti ijedne ekonomske aktivnosti, ostecivanje ili promene.
- **Procena uticaja na zivotnu sredinu**: znaci procenu da utvrdi potencijalnu stetu na zivotnu sredinu od izgradnje i drugih razvojnih aktivnosti.
- **Inspektor za zivotnu sredinu**: oznacava lice koji ima potrebno ovlascenje po zakonu ili normativnim aktima doneti po Zakonu Zastite Zivotne Sredine, uraditi inspektiranje razvoja i ostalih aktivnosti kao i preliminarne utvrdjivanje oko konfirmacije ili nekonformacije takvih aktivnosti sa ovim zakonom ili pak normativnim aktime doneti u skladu sa zakonom.
- **Opasni otpad**: su otpadci koji su opalive, korizione, reaktivne ili toksicne i takvi otpadci su klasifikovani kao opasne od EU.
- **Zagadjivaci**: znaci lica koji uzrokuju zagadjenost.
- **Zagadjivanje**: znaci rasterecivanje neke substance (obuhvateci substance u cvrstom, tecnom stanju, ili pak u gasovitom obliku) ili energija (obuhvateci vibraciju, radijaciju, otoplivanje, svetlo, buku ili ostale energetske forme) po sredini, koji ima znacajan potencijal da bi uzrokovala stete po ljudskom zdravlju, zivim organizmima, ekosistemima ili pak ostecivanje zivotne sredine.
- **Otpadke**: svaka substanca ili predmet kojeg vlasnik odbaci, misli odbaciti ili je prinudjen odbaciti.
- **Komunalni otpadci**: su otpadci od domacinstva, takodje i otpadci sa ostalih aktivnosti koje zbog sastava i njihove prirode, su slicne sa onim od domacinstva.

Djubrivo: deo otpadaka, sirovina ili substance koje ostaju posle preradjivanja otpadaka, komponenta ili elementi koji nemaju vrednost upotrebljivanja.

-Reciklaza: znaci selektivno prikupljanje opstinskih otpadaka sa namerom reproduktovanja i ponovnog upotrebljivanja. Isti materijal upotebljava se da bi se proizvelo jedan isti produkt ili sileni sa prethodnim.

-Vredni prirodni resursi: znaci, poznati prirodni fenomen koji je puno znacajan, u manjim kolicinama i jedinstveni, jedan takav prirodni izvor moze obuhvatiti geografske jedinstvene fenomene kao sto su fosili, neobicni minerali, akumulacije ili formacije, pecine, reke polja sa vodom, jedinstvene biljke i zivotinje, kao i ekosisteme i peisaze.

- Degradacija zivotne sredine: znaci substancijalna degradacija zivotne sredine (u tom stepenu koja utice u kvalitetu zivota), od zagađivanja, otpadaka i djubriva ili od upotrebe neovlasenog upotrebljivanja prirodnih izvora.

- Saglasnost zivotne sredine: znaci pismeno ovlascenje donet u skladu sa ovim zakonom, gde po ovim opisanim okolnostima sa ovim zakonom ili normativnim aktima doneti u skladu sa zakonom, sa namerom uzimanja dozvole za izgradnju.

- Stepe po zivotnu sredinu: znaci jedno ili aktivnost koji ima izvanredni i ocigledni potencijal da bi ostecivalo sredinu na substancijalni nacin, ili da uradi neki aksident po zivotnoj sredini.

- Zasticene prirodne zone: zone sa raznovrsnim bogatstvom prirodno retkih koje se postavljaju pod zastitom da bi obezbedili izdrzljivo ocuvanje i da bi sprečili neki bilo koji poremećaj. Su ocuvani prirodni delovi, sa posebnim prirodnim karakteristikama i privrednim vrednostima, koje su od stalnog ekoloskog znacaja, naucnog, kulturnog- obrazovnog, rekreativnog i turistickei kao vrednost od posebnog interesa.

- Urbane zone: zone koje fizicki formiraju deo jednog grada i karakterise se sa znacajnim delovima izgradjene površine, visoke gustine stanovništva, zaposljavanja i prilicnog transporta kao i osale infrastrukture. Urbane zone isto mogu sadrziti zelenilo obicno za koriscenje rekreativnosti.

- Javna površina: smatraju se putevi, tortuari, parking, ulicice, autobuske stanice, parkovi, benzinske pumpe, pijace, groblja, setaliste, sportske i zabavne terene, nekoriscene zemlje.

-Opština: Osnovna jedinica lokalne samouprave u Republici Kosova.

- Opštinska dozvola zivotne sredine“ :to je pismeni dokumenat koji izdaje opština, za poslovanje koje imaju uticaja po zivotnoj sredini, po zakonu i ostalih potzakonskih akata.

- Urbanisticki Razvojni Plan: podrazumeva odredjeni plan po Zakonu za Planiranje.

- Plan Opštinskog Razvoja: podrazumeva odredjeni plan po Zakonu za Planiranje.

-Regulativni Urbanisticki Plan u Detalje: podrazumeva odredjeni plan po Zakonu za Planiranje.

V. Održavanje javnih površina i ostalih prostora

Clan 5.

Za održavanje parkinga, pijace, zelene površine, groblja, korito Reke Morave, korito recice iza Doma Kulture „Gursel i Bajram Sylejmani“, starace se ovlascono preduzece.

Clan 6.

Sva dvorista trebaju biti uredno i cisto, gde za njihovo održavanje obavezuju se od strane ovog pravilnika da se vlasnici staraju, odnosno njihovi korisnici (Saveti stambenih ili naselja).

Clan 7.

Sva hotelska preduzeća, mesarnice, stocari i fizicko lice duzni su da kosti klanih zivotinja bace u odredjenom kontejneru. Odgovarajuće preduzeće pod ugovorom od strane opštine duzan je da ove otpadke posalju odgovarajucim grobljima. Vlasnici farme, fizicko lice imaju za obavezu da uginute zivotinje prijave, u toplim danima (unutar 12 casova posle uginuca zivotinje), za vreme zimske sezone do 24 casova, za njihovo prenosenje na odredjenom mestu.

Clan 8.

U kontinjer za kucni otpad i u kontenjeru za prikupljanje otpadaka sa javne površine zabranjeno je bacanje industrijskog otpada i zanatske delatnosti kao i otpadke od tvrdog materijala.

Clan 9.

Otpadke koje ne pripadaju kucnog otpadka (opasne otpadke) održati sve do njihovog prenosa po specijalnim sudovima u objektu, odnosno po odredjenim njihovim mestima.

Clan 10.

Preduzeće je u obavezi ako se zatrazi udaljavanje otpadaka o kojima se potvrđuje da nisu kucni otpadci da uzima sa posebnom kompenzacijom za njihovo odbacivanje na odredjenom mestu.

Clan 11.

Obavezujuće preduzeće za radove održavanja treba ocistiti i prostore oko kontenjera u slucaju praznjenja i u svako vreme budu u cistom stanju.

Clan 12.

Sa namerom sto boljeg održavanja higijenskog stanja po javnim površinama postavljaju se korpe za otpadke o kojima stara se odgovarajuće preduzeće (ako je specificiran sa ugovorom).

Clan 13.

Obavezujuće preduzeće je obavezan da u periodu od 3 (tri) meseca da dezinfektuju kontenjere i površine oko njih. Ujedno ovo može uraditi i u drugim slucajevima sa zahtevom Inspektora za ambijenat (zivotnu sredinu).

Clan 14.

Preduzece i ostali pravna i fizicka lica koji zeleva po nezavisnom nacinu urade prenosjenje ostalih otpadaka u deponiji obavezni su da prethodno uzimaju pismenu saglasnost od kompetentnog opstinskog organa kao i da plate odgovarajucem preduzecu kompenzaciju za odbacivanje otpadaka u deponiji po odredjenoj ceni od strane kompetentnog organa. Prenosjenje otdadaka treba se uraditi sa zatvorenim vozilima da ne bi se dozvolilo njihovo razbacivanje tokom transportiranja do deponije.

Clan 15.

Preduzece je obavezna da se pridrzava rasporedu za prikupljanje otpadaka po naseljima i selima Opstine Vitina, takodje i gradjani su obavezni da se pridrze odredjenom rasporedu od Kompanije.

VI. MENADZIRANJE MEDICINSKOG OTPADKA

Clan 16.

16.1. Sve zdravstvene ambulante, drustvene i privatne kao i farmaceutske apoteke obavezni su uraditi klasifikovanje i tretiranje medicinskih otpadaka po opasnostima da bi se zastitilo ljudsko zdravlje kao i sacuvanje zivotne sredine i zbog toga zabranjuje se:

- a) Izbacivanje medicinskih otpadaka u kontenjeru gde je odredjeno za kucne otpadke osim po specijalnim kontenjerima.
- b) Izbacivanje lekova sa isteklim rokom u kontenjeru.
- c) Izbacivanje crnih voda i ostale vode u sistemu gradske kanalizacije. Takve vode treba sakupljati u jednom posebnom rezervoaru za izlivanje ovih voda i kada se vrsi njihovo fizicko- hemijsko kao i bakteriolosko ciscenje treba se izlivati u sistemu gradske kanalizacije.

16.2. Za tretiranje medicinskih otpadaka kompetentan je Dom Zdravlja „Majka Tereza“ u Vitini i Uprava za Zdravstvo i Socijalnu Zastitu.

VII. Odrzavanje pijace i ostalih objekata

Clan 17.

Za odrzavanje higijene (cistoce) po pijacama i pijacnim objektima starace se obavezujuce preduzece za njihovo menadziranje i te treba odrzati u regulativnom i cistom stanju. Svakim danom pijace po isteku radnog vremena trebaju se ocistiti i jednom mesecno uraditi njihovu dezinfekciju.

Clan 18.

Po pijacama treba obezbediti dovoljni broj kontenjera za izbacivanje otpadaka.

VIII. Održavanje higijene (cistoce) po školskim dvoristima

Clan 19.

- 19.1. Skole su obavezujuće da se uključe u mrežu kanalizacije po tim mestima gde postoje mreža kanalizacije, dok po mestima gde ne postoji sistem kanalizacije treba se uključiti po septičnim jamama. Septičke jame trebaju se održavati od strane specijalizovane kompanije.
- 19.2. Za čistoću školskih dvorista u Opštini Vitina obavezujući su starati se i nadzirati same škole, dok prikupljene otpadke u kontejneru obavezni su da ih prenose odgovarajuće preduzeće.
- 19.3. Skole su obavezne da se staraju za pozevljavanje i njihovo održavanje po školskim dvoristima.

Clan 20.

Administrativne i javne institucije obavezne su da održavaju njihova dvorista.

IX. Održavanje higijene i sacuvanje od degradacije životne sredine

Clan 21.

Obavezuju se poslovni lokali ući u sistem prikupljanja otpadaka.

Clan 22.

Obavezuje se svaka porodična ekonomija (kućno domaćinstvo) i poslovni objekti da se uključe u sistem kanalizacije crnih voda u onim naseljima gde postoji sistem javne kanalizacije.

Clan 23.

Obavezuje se da svaka mreža javne kanalizacije, crnih voda po selima da po završetku mreže da izgradi septičke jame za tretiranje crnih voda po Planu Opštinskog Razvoja i Plannu Urbanističkog Razvoja. 500-1000 €.

Clan 24.

Po naseljima gde nema sistem javne kanalizacije, zabranjuje se protok otpadnih voda po javnim mestima gde uznemirava građane i ugrožava životnu sredinu kao i po privatnim komšijskim imovinama.

Clan 25.

- 25.1. Svi građani, vlasnici porodične i kolektivne zgrade za stanovanje, vlasnici poslovnih lokala po urbanim i neurbanim mestima imaju za obavezu da održe površine oko njihovih objekata, javne puteve i objekte za vodu kao i ostalu površinu koji su od opsteg interesa.
- 25.2. Sva fizička i pravna lica bez izuzetaka niti jednog građanina, imaju za obavezu da sacuvaju životnu sredinu od raznih degradacija, kao: unutar urbane zone zabranjuje se uzimanje

zemlje oko Reke „Morave“ i njenih protoka i po raznim mestima, uzimanje recnog peska i kamena. Uzimanje i eksploatacija kamena koje vrse degradaciju zivotne sredine. Sve ove kategorije ugrozavanja i degradacije su obavezni da se snabdevaju sa odgovarajucom dozvolom.

25.3. Sa namerom zastite zivotne sredine u Opstini Vitina, zabranjuje se:

- a) Izbacivanje otpadaka i ostalih materijala po koriti reka, tokove, kanale, po putu i po ostalim javnim površinama.
- b) Odbacivanje i postavljenje stocnog (zivotinjskog) đubriva po površini van dvorista kao i po njihovom vlasnistvu po mestima gde distanca nije dovoljna od mesta naselja sa ljudskim stanovnistvom.
- c) Koriscenje napustenih bunara da bi se izbacile (deponovale) otpadke crne vode.
- d) Izbacivanje motornog ulja i naftnih derivata po svim javnim mestima osim po odredjenim mestima od strane kompetentnih organa.
- e) Izbacivanje gradjevinskih otpadaka po javnim mestima osim po odredjenim mestima od strane kompetentnih organa.
- f) Zabranjuje se prenosenje otpadaka i fekalije sa sredstvima koje nisu za to odredjene i licencovani za njihovo preosenje.
- g) Drzanje otpadaka po kantama koji ne ispunjavaju odredjene uslove.
- h) Pranje vozila i prenosnih vozila po rekama i oko njihovih brezuljaka.
- i) Paljenje vatre od otpadaka i ostalim materijalom koji zagadjuju vazduh i u opste zivotnu sredinu.
- j) Paljenje vatre sa gumenim materijalom i tekstilom.
- k) Ostecivanje biljaka (cvetova) i zeleni deo grada u opste.
- l) Postavljenje stocne hrane po mestima i javnim površinama gde ostecuju zelene površine i u opste njihov imaz (pogled).
- m) Zabranjuje se eksploatacija zemlje po javnoj površini.
- n) Kompanije su obavezne da po vrsenju radova, otklone otpadke sa mesta gradilista i njihova deponija da se uradi u licencovanoj deponiji.

25.4. Sa namerom ocuvanja javne zelene površine, zabranjuje se:

- a) Orezivanje, secenje stabala, lomljenje grana drveca, kosenje trave i udaljavanje trave sa zelene površine bez saglasnosti Uprave, odnosno odgovarajuće sluzbe.
- b) Koriscenje za stocnu pasu.
- c) Udaljavanje, zapaljivanje, ostecivanje natpisnih oznaka postavljene sa namerom ocuvanja zivotne sredine i zelene površine.

X. Zastita biodiverziteta

Clan 26.

- 26.1.** Sa namerom ocuvanja Zoodiverziteta u nasoj opstini zabranjuje se nekontrolisana i nelicencirani lov.
- 26.2.** Strogo se zabranjuje lov po zasticenim zonama i rezervatima zivotinja predvidjene od lovackog drustva za zastitu zivotinje.
- 26.3.** Zabranjuje se lov ptica mesozdere (sokola, planinskog orla, sumske sove) kao i onih nemesozderi (jarebice kamenjarke, sumske kokosice).
- 26.4.** Zabranjuje se lov velikih zivotinja (mrkok medveda, jelena, vuka, lisice i divlje macke).

- 26.5. Zabranjuje se ponistavanje i ostecivanje pticijih gnezda, pecine, i gnezda ostalih zivotinja, seca drveta gde su pticija gnezda.

Clan 27.

Sa namerom zasticenja fitodiverziteta zabranjuju se ova delovanja po raznim fitosocijoloskih i fitocenoloskih zona uteritoriji opstine.

- 27.1. Razaranje i seca individume poznate fitocenoze u ovom teritoru Ass.Salici – populetum nigrae. (fitocenoza crne topole sa vrbom).
- 27.2. Razaranje i ostecivanje prirodni botanickih monumenata, prirodne hidroloske monumene i prirodne geomorfoloske monumene objavljene pod zastitom Plana Opstinskog Razvoja i Plana Urbanog Razvoja.
- 27.3. Seca i ostecivanje zone i zasticene biljne pejsaze objavljene pod zastitom sa Planom Opstinskog Razvoja.

XI. Korisnici prirodnih resursa

Clan 28.

- 28.1. Pravna i fizicka lica mogu vrsiti aktivnosti istrazivanja, otkrivanja i koriscenje prirodnih izvora po teritoriji Opstine pod ovim uslovima:
- a) Prethodno treba podneti zahtev odgovarajucoj instituciji, i da dobija odgovarajucu saglasnost.
 - b) Da podleze proceduri ocenjivanja uticaja po sredini u skladu sa clanom 22 Zakona za Zastitu Zivotne Sredine i Zakona za Ocenjivanje uticaja po Zivotnoj Sredini.
 - c) Da postuje zakonske odredbe i pravila u vezi njegovih aktivnosti, ako prirodni izvori je javna svojina, da ima koncesiju ili neko drugo odgovarajuce pravo za upotrebu i koriscenje ovih izvora u skladu sa Zakonom.
 - d) Tokom aktivnosti da smanji poremećaje po zivotnoj sredini koje proticu od njega, i
 - e) Po prestanku delovanja, da rehabilituje ili povrati zivotnu sredinu u prethodnom stanju, u skladu sa projektom rehabilitacije.

XII. Procenjivanje uticaja u zivotnoj sredini i Izvestaj Procenjivanja Uticaja po Zivotnoj Sredini za Dosvolu o Zivotnoj Sredini u Opstini

Clan 29.

- 29.1. Sprovođenje građevinskih radova ili instalacije i raznih sema –intervencije po zivotnoj sredini, ukljucujuci vadjenje minerala, i ako jedan takav projekat ima potencijala ostecivanja po zivotnoj sredini, obvezan je uraditi procenjivanje uticaja po zivotnoj sredini.
- 29.2. Lice, preduzece ili javni organ koji planira modificirati jedan projekat i u slucaju da ovo predstavlja potencijalnu opasnost da poveća rasterećivanja ili ostecivanja po zivotnoj sredini, onda treba podleći procenjivanju uticaja po zivotnoj sredini, ili Izvestaja ODZS (Opstinske Dozvole Zivotne Sredine).
- 29.3. Opstina nece izdati dozvolu za izgradnju ili izvorsavanja aktivnosti, ako jedan takav projekat je subjekat Ocenjivanja uticaja po zivotnoj sredini i za kojeg nije obezbedjen saglasnost o

zivotnoj sredini, odnosno dozvola o zivotnoj sredini od strane kompetentnog autoriteta Ministarstva za Zivotnu Sredinu ili Opstina.

Clan 30.

Procenjivanje uticaja po zivotnoj sredini uradice se u skladu posebnih akata kojeg donosi Ministarstvo za Zivotnu Sredinu i Planiranje Zivotne površine (prostora).

Clan 31.

Niko nema pravo preduzeti ili vrsiti neku delatnost, koja bi mogla predstaviti uticaj po zivotnoj sredini i za kojeg prethodno nije osigurano ovlasćenje zivotne sredine od strane Ministarstva za Zivotnu Sredinu i Planiranje Zivotne Sredine po Zakonu za Zastitu Zivotne Sredine.

Clan 32.

Obavezuju se da svaka delatnost ili objekti da se snabdevaju sa dozvolom o opstinskoj zivotnoj sredini koje su precizirane sa Administrativnim Uputstvom Opstine.

XIII. Pozeljenljivanje javnih površina

Clan 33.

Sa namerom prosirenja i odrzavanje javne zelene površine i posadjivanje sadnice u gradu i urbanim mestima trebaju se nadgledati i zastite po određenom nacinu sa ovim pravilnikom:

- a) Zelene površine (predstavlja, trg, redovi od sadnice, zelenilo naselja stambenih kompleksa i ostalo zelenilo).
- b) Zasticeni delovi naselja po urbanim mestima, prednaseljima, po naseljenim mestima i industrijska mesta (zasticeni delovi zelenila, po obalama reke i ostale vodene površine) osim zasticenog sumskog zemljista koji je sastavni deo sistema za zastitu od erozije.
- c) Zelene površine preduzeca, raznih organizacija i ostalih subjekta.
- d) Zelene površine sa posebnom destinacijom kao i korisne (zelenilo oko groblja, oko kulturno istorijskih objekata, i ostalih znacajnih objekata).
- e) Pozeljenljavanje mesta za rekreacije, turistickih lokaliteta, mesot za korzo, po Planu Razvoja Opstine i Urbanog Plana Razvoja.

Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na sume, poljoprivrednih zemljista i ostalih prirodnih delova o kojima se sprovode druge odredbe.

Clan 34.

Pozeljenljavanje površine po mestima samo stu su izgradjeni trebaju se predvideti sa ostalim gradjevinским projektima i da se uradi preko profesionalne kontrole od strane Uprave i odgovarajuće službe po Planu Razvoja Opstine i Urbanistickog Plana Razvoja.

Clan 35.

Projekti objekata samo sto su izgradjeni ali i onih koji se grade po raznim delovima grada trebaju obuhvatiti i deo pozelenljivanja, u protivnom ti planovi smatraju se nekompletiranim i ne moze se dozvoljavati.

XIV. Zastita zemlje

Clan 36.

Fizicko i pravno lice koji sa njihovim aktivnostima na teritoriji Opstine, vrse istrazivanja i koriscenje prirodnih izvora, sakupljane otpadaka, pepela, boje ili ostalih materijala ili uzrokuju eroziju zemlje ili promenu u vodnom rezimu, trebaju sacuvati (stititi) sloj zemljsne površine, ponovno postaviti prethodni vodeni rezim i zemljanu geo-mehanicku stabilnost zemlje tokom delovanja i po završetku ovim aktivnostima.

XV. Zastita vazduha

Clan 37.

Subjekti koji raspolazu sa izvorom zagadjivanja vazduha obavezni su da sa tehnicko-tehnoloskim merama i ostale mere da obezbede da rasterecivanje i raspodeljivanje po vazduhu da bude u granicama ocenjivanja - ogranicenih i odredjeni sa zakonom i ostalim aktima.

XVI. Zastita vode

Clan 38.

38.1. U skladu sa posebnim normativnim aktima Vlade, i sa mogucnostima Opstine da bi izdrzio ove nivoe, osniva se maksimalne dozvoljene nivoe i distribuciju i zagadjivace vode.

38.2. Postujuci standarde i pravila o ocenjivanju ogranicenja vodenih zagadjivaca, zabranjuje se:

- a) Rasterecivanje po vodama toksicnih i netoksicnih materija, tecne i tvrde ili pak gasovite, zivih organizma obuhvateci modificirane genetske organizme i energetske forme koji uzrokuju promene jasnoce, dekantacije, sloja, arome (mirisa) ili neke druge promene u svojstvu (sadrzine) vode.
- b) Rasterecivanje u javnom sistemu kanalizacije zagadjene vode, koje sadrže substance nad ogranicenim vrednostima ili stetne materijale, koje mogu uzrokovati probleme u sistemu kanalizacije ili objekata za preciscavanje vode.
- c) Upotreba napustenih bunara kao i septicke jame za zagadjene vode.

XVII. Zastita od buke

Clan 39.

Uprava za Urbanizam, Katastar i Zastite Zivotne Sredine, u skladu sa donetim odredbama od strane Ministarstva za Zivotnu Sredinu i Prostrnog Planiranja, preduzima mere za zastitu od buke i sa aktima Zakona Prostornog Planiranja, odnosno od Plana Opstinskog Razvoja i Plana Urbanog

Razvoja, određuju naseljene zone, zone za odmor i rekreaciju kao i vrse sistematske mere buke i vibracije.

Zabranjuje se buka (galama) koja prelazi dozvoljeni standard (90 dB) po javnoj površini (od muzike, vozila sa velikom bukom, od lokale gde se radi sa masinama koji imaju visoku buku a koji smetaju stanovnike okolo kao i ostale vrste buke koje prelazu dozvoljeni standard (80 dB) po rekreativnim mestima koji su određeni sa Planom Opstinskog Razvoja i Planom Urbanistickog Razvoja.

XVIII. Zasticene prirodne zone

Clan 40.

- 40.1. Oblasti sa posebnom prirodnom vrednoscu, u interesu Opstine, uzivaju posebnu zastitu sa zakonom i ostalim aktima doneti u skladu sa zakonom.
- 40.2. Sa namerom ocuvanja prirodne oblasti sa posebnim vrednostima, opstinski organi imaju obavezu da predlazu i objave kao i da menadziraju sa ovim oblastima.
- 40.3. Da predlazu Skupstini Opstini objavljivanje o zasticenim oblastima (zone).
- 40.4. Za njihovo ocuvanje (zastitu) obavezni su sve drzavne institucije i privatne kao i svi gradjani Vitine i ostale opstine.
- 40.5. Opstinski organi donose planove i ostalu dokumentaciju za menadziranje ovih oblata (zone).

XIX. Posebne mere za zastitu Zivotne sredine

Clan 41.

- 41.1. Za slucajeve moguceg ekoloskog akcidenta ili slucajevima izuzetnim opasnostima po zivotnoj sredini, opasnostima po ljudskom zdravlju i zivotu u teritoriji Opstine, Opstina sa predlogom Uprave za Urbanizam, Planiranje i Zastite Zivotne Sredine i Uprave za Zdravstvo donosi plan delovanja za ove slucajeve:
- 41.2. Plan delovanja treba sadrziti ove tacke:
 - a) Vrste rizika (opasnosti) kao posledice ekoloskih akcidenata,
 - b) Procedure i mere za ublazavanje i eliminaciju direktnih posledica koje su stetne za zivotnu sredinu,
 - c) Organi za sprovedjenje određenih mera,
 - d) Odgovornosti i ovlasčenja u vezi sa sprovodljivost mere.

XX. Informacije o zaštiti životne sredine

Član 42.

Uprava za Urbanizam, Planiranje i Zaštitu Životne Sredine održava podatke, koji nisu deo informativnog sistema za Zaštitu Životne Sredine, a koje se bezgranično obuhvataju:

- a) Svi subjekti koji preduzimaju ovlašćena delovanja i njihova delovanja,
- b) Zahteve za usvajanje, licence i ostala ovlašćenja koje se traže i daju se kao i svaku dalju informaciju u vezi sa time,
- c) Bila koja druga informacija uzeta ili osigurana po odredbama Zakona za Zaštitu Životne Sredine ili drugih normativnih akata,
- d) Detalje o kaznama koje su odlučene po Zakonu i ostalim normativnim aktima.

XXI. Nadzor

Član 43.

43.1. Nadzor o sprovođenju odredaba ovog Pravilnika vrši Uprava za Urbanizam, Katastar i Zastite Životne Sredine, Uprava za Inspekciju, Uprava za Javne Usluge, Uprava za Zdravstvo, Kosovska Policija i svi organi koji imaju direktni uticaj na sprovođenju uređaba ovog Pravilnika.

43.2. U okviru kompetencije i službenog zadatka za Zaštitu Životne Sredine vrši ove obaveze (zadatke):

- a) Cini (radi) politiku Životne Sredine unutar teritorije Opštine i sastavlja planove o Zaštiti Životnoj Sredini za očuvanje prirode i ambijenta unutar teritorije Opštine i podnosi predloge za Skupštinu Opštine,
- c) Donosi pravilnik, odluke, rešenja, i ostala obaveštenja u skladu sa potrebama koje se pojavljuju i bazirajući se po zakonu.
- c) Podnosi predloge za rešavanje raznih stvari (pitanja) za Zaštitu Životne Sredine.
- d) Donosi standarde o Životnoj Sredini u Opštini u skladu sa Zakonom za Zaštitu Životne Sredine i ostale akte donete sa ovog Zakona.
- dh) Određuje dugoročne i srednjoročne prioritete unutar teritorije Opštine,
- e) Administrativni i profesionalni radovi vrši uz saradjivanje sa Ministarstvom za određena pitanja.
- ē) Nadgleda zaštićene prirodnih područja.
- f) Saradjuje sa visim organima opštine i medjuopštinskim.
- g) Saradjuje sa civilnim društvom i zajednicom.

43.3. U okviru kompetencije i zadataka inspektor za Životnu Sredinu vrši ove zadatke (obaveze):

- a) Odgovoran je za nadzor (nadgledavanje) za poremećaje životne sredine lokalnog karaktera, a koji uticaj ne prelazi Opštinske granice i koje mogu se rešiti, kontrolisati, predzaustavi od same Opštine.
- b) Preduzima ove mere:

- i. Izdaje naredbe o otklanjanju stvari kao i sve ostalo sa javne površine koji bi mogli biti potencijalna rizicnost (opasnost) za ugrožavanje sredine, opasnost po ljudskom životu i zdravlju.
- ii. Inspektor za Životnu sredinu donosi rešenje.
- iii. Da izriče i prikupi predviđene kazne sa odlukama Skupštine Opštine i da preduzima ostale mere o kojima je ovlašćen sa ovim Pravilnikom i posebnim odredbama.
- iv. Na sprovođenju ovog Pravilnika i ostalih posebnih odredaba Opštinski Inspektor za Životnu sredinu izriče administrativne mere i preduzima ostala delovanja sa kojima je ovlašćen sa odlukom Skupštine Opštine.

43.4. Protiv odluke Opštinskog Inspektora za Životnu Sredinu – žalba upućuje se pri Ministarstvu za Zastitu Životne Sredine i Prostornog Planiranja.

XXII. Kaznene odredbe

Član 44.

- 44.1.** Svi normativni akti donete u skladu sa Zakonom za Životnu Sredinu sadrže odredbe koje specifikuju kazne koje se mogu imponirati za prekršaj.
- 44.2.** Svaka odredba o takvim kaznama dopunskih normativnih akata obezbedice da jedna takva kazna bude proporcionalna do načina uzrokovanog kažnjavanja i od interesa sa jednog prekršaja.

Član 45.

- 45.1.** Sa novčanom kaznom od 500-1000 € kaznice se svi prekršioc i po članu 5 i članu 18.
- 45.2.** Sa novčanom kaznom od 50-100 € kaznice se svi prekršioc i po članu 6. Član 7 sa kaznom od 200-400 € za pravna lica i 100-200 € za fizičko lice. Član 8 sa kaznom od 40-80 € za fizička lica i 100-200 € za pravno lice. Član 9 sa novčanom kaznom od 50-100 € za fizičko lice, dok pravnog 100-200 €. Sa novčanom kaznom od 500 do 1500 € kažnjava se preduzeće ako prekrši član 10. Dok sa 200-400 € prekršioc člana 11. sa novčanom kaznom od 500 – 1600 prekršioc i po članu 12 i 13.
- 45.3.** Sa novčanom kaznom od 250-500 € za fizičko lice i 500-1000 € pravno lice kaznice se svi prekršioc i po članu 14 i 25 tačka 25.3 podtačka (n) i tačka 25.3 člana 25.2 po članu 25. Takođe prekršioc i po tački 25.1 člana 25 kaznice se novčanom kaznom od 200-300 €.
- 45.4.** Sve zdravstvene ambulante, društvene, privatne i farmacije koji se ne pridržavaju članu 16.1 tačka (a) kažnjava se sa novčanom kaznom od 100-200 € za privatne institucije, dok javne 200-400 €. član 16.1, tačka (b) kaznice se novčanom kaznom od 100-200 €, član 16.1, tačka (c) kaznice se novčanom kaznom od 300-500 €.
- 45.5.** Sva pravna lica koja su u suprotnosti sa članom 17 kažnjavaju se u iznosu od 500-1000 €.
- 45.6.** Prekršioc i po članu 19, tačka 19.1, 19.2, 19.3, i član 20 kažnjavace se sa novčanom kaznom 200-300 €.
- 45.7.** Prekršioc i po članu 21 kažnjavace se sa novčanom kaznom od 200-300 €.
- 45.8.** Svi autoriteti koji se ne pridržavaju članu 23 kažnjavace se sa novčanom kaznom od 500-1000 €.

- 45.9.** Prekrsioci po članu 28 tacka 28.1 podtacke (a) i (f) kaznjavace se sa novcanom kaznom od 250-500 € za pravno lice, dok za fizicko lice 100-150 €. Prekrsioci podtacke (b) tacke 28.1 clana 28 kaznice se novcanom kaznom od 250-500 € pravno lice dok 100-150 € fizicka lica. Dok prekrsioci po pottacci (e) tacke 28.1 clana 28 kaznice se novcanom kaznom od 100-150 € fizicko lice dok sa 250-500 € pravno lice. Podtacka (j) tacke 25.3 clan 25 od 200-300 € fizicko lice, dok 300-600 € pravno lice. Podtacka (l) tacke 25.3 i podtacka (a) tacke 25.4: 50-70 € za fizicko lice i 50-100 € pravno lice. Podtacka (m) tacka 25.3 i tacke 25.4 podtacka (b): 100-200 € za fizicko lice dok sa 250-500 € pravna lica. Podtacka (k) kaznene mera je 100-200 € za fizicko lice i 250-500 € za pravno lice.
- 45.10.** Prekrsioci po članu 29 tacke 29.1, i pottacke (b, c, d, e) tacke 25.3, clan 25 kaznice se novcanom kaznom od 100-200 €, dok prekrsioci po pottacci (a) tacke 25.3, clan 25 kaznice se 150-200 €. Krsioci po pottacci (f) tacke 25.3 clana 25 kaznice se od 100-200 € fizicka lica, dok pravna lica od 500-1000 €. Krsioci po pottackci (g) tacke 25.3 kaznice se od 50-100 € fizicko lice, dok pravno lice 200-300 €. Krsioci po pottacci (h) tacke 25.3 kaznice se od 50-100 € fizicko lice, dok pravno lice od 200 – 300 €. Krsioci po pottacci (i) tacke 25.3 clana 25 kaznice se od 200-300 € fizicka lica, dok pravna lica od 200-300 €.
- 45.11.** Prekrsioci po članu 40 tacka 40.1 kaznice se sa novcanom kaznom od 600- 1000 € za fizicko lice, 1500-3000 € za pravno lice. Tacka 40.2 kaznice se novcanom kaznom od 300-800 € za fizicko lice, 1500 -3000 € pravno lice. Tacka 40.3 kaznice se novcanom kaznom od 500-1500 € za fizicko lice, 1500- 5000 € za pravno lice.
- 45.12.** Prekrsioci po članu 28 tacka 28.1 podtacka (b) kaznice se novcanom kaznom od 150-300 € za fizicko lice i 500-1000 € za pravno lice. Krsioci koji ne pridrzavaju se članu 32 opremljenosti sa Opstinskom doavolom za zastitu zivotne sredine kaznice se od 500-800 €.
- 45.13.** Prekrsioci po članu 39 kaznice se sa novcanom kaznom od 30-80 € za fizicko lice i 200-400 € za pravno lice.
- 45.14.** Sa novcanom kaznom od 400 -800 € kaznjava se Kompanija ako prekrši član 15, dok gradjanin kaznjava se od 40-80 € ako prekrši ovaj član.
- 45.15.** Prekrsioci po članu 22 i 24 kaznice se sa novcanom kaznom od 100-200 € porodicna ekonomija, dok sa novcanom kaznom od 200-300 € kaznice se poslovni objekti.

Clan 46.

Po pravilniku, Opstinski inspektor za zastitu zivotne sredine ima ovlascenje izreci mandatnu kaznu u iznosu od 5 € do 100 €, u skladu sa Administrativnim Uputstvom za mandatne kazne.

Clan 47.

Ako se ometa opstinski Inspektor na izvorsavanju svojih obaveza, ako fizicko ili pravno lice ne daje informacije o identitetu kao i ostale informacije kazna bice od 100-200 € za fizicko lice i 300 – 500 € za pravno lice.

Clan 48.

Za odredjeni prekršaj sa ovim Pravilnikom nece se obuhvatiti maloletnici, vec kaznice se sa novcanom kaznom roditelji odnosno njihovi staratelji.

Clan 49.

Prekrsioci koji ne odgovaraju mandatnim kaznama, Inspektor za Zivotnu Sredinu podnece zahteve za za izvorsavanje pri Privatnom Izvrsiteljom.

XXIII. Prelazne odredbe**Clan 50.**

O sprovedjenju ovog Pravilnika starace se Uprava za Inspekciju uz saradnju sa Kosovskom Policijom i Upravom za Urbanizam, Planiranje i Zastite Zivotne Sredine i sa ostalim opstinskim i potopstinskim organima.

Clan 51.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika, stavlja se van snage stari (prethodni) Pravilnik za Zastitu Zivotne Sredine u Opstini Vitina sa br. 01/013/638 datuma 22.05.2012.godine.

Clan 51.

Ovaj Pravilnik stupace na snagu **8 (osam)** dana po njenom usvajanju od strane Skupstine Opstine Vitina.

Predsedavajuci Skupstine,

Naim Pira

